

TIETOSUOJA-ASETUS KALATALOUSALUEILLE

Johdanto

EU:n tietosuoja-asetus sovelletaan 25. toukokuuta 2018 alkaen koko unionin alueella. Asetus korvaa nykyisen henkilötietolain. Kalatalousalueet käsittelevät toiminnassaan erilaisia henkilötietoja, esimerkiksi jäsenrekistereitä. Koska kalatalousalue on julkishallinnon elin, sen täytyy nimittää asetuksen mukaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävä tietosuojavastaava.

Nykytilan arviointi

Tietosuoja-asetuksen vaatimuksista suuri osa vastaa nykyisen henkilötietolain säännöksiä. Jos henkilötietojen käsittely on nykyisellään lainmukaista, ei toimintaan vaadita suuria muutoksia. Jokaisen kalatalousalueen tulee arvioida henkilötietojen käsittelynsä seuraavan kolmen askeleen kautta:

- Käy läpi, mitä henkilötietoja kalatalousalueella on. Arvioi, onko kaikki tieto tarpeellista.
- Määrittele, mikä on henkilötietojen käsittelyn tarkoitus. Onko käsittelylle tietosuoja-asetuksen mukainen peruste?
- Laadi seloste ja dokumentoi henkilötietojen käsittelyyn liittyvät käytänteet. Onko henkilötietojen suojaus (tekninen ja käsittelyyn osallistuvien henkilöiden osaaminen) riittävä?

Tietosuojaperiaatteet henkilötietojen käsittelyssä

Tietosuojalainsäädännön mukaiset periaatteet on noudatettava kaikessa henkilötietojen käsittelyssä. Periaatteet ohjaavat rekisterinpitäjää käsittelemään henkilötietoja rekisteröidyn oikeuksia ja vapauksia kunnioittavalla tavalla.

Periaatteet ovat:

- Käsittelyn lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys: Rekisteröityjen oikeudet toteutuvat ja rekisteröidyt ovat tästä tietoisia.
- Käyttötarkoitussidonnaisuus: Tietoja käytetään vain niille määritettyyn käyttötarkoitukseen.
- Tietojen minimointi: Älä kerää tai säilytä muita henkilötietoja, kuin tarvitset.
- Tietojen täsmällisyys: Huolehdi, että rekisterissä olevat tiedot ovat oikein ja ajan tasalla.
- Tietojen säilytyksen rajoittaminen: Hävitä tiedot sen jälkeen, kun et enää niitä tarvitse tai lain mukainen säilytysaika on loppunut. Säilytysaikaan voi vaikuttaa myös mm. kirjanpitolaki tai tukiin liittyvät ehdot.
- Tietojen eheys ja luottamuksellisuus: Tietoihin pääsee käsiksi vain sellaiset henkilöt, joiden tehtäviin henkilötietojen käsittely liittyy.
- Rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus: Selvitä, miten periaatteet käytännössä toteutuvat omassa toiminnassa. Tietosuojaan liittyvät menettelytavat on syytä dokumentoida, jotta voidaan osoittaa, että tietosuojasäännökset on organisaatiossa noudatettu.

Tietosuojavastaava

Kun tietojenkäsittelyä tehdään julkishallinnon elimen toiminnassa, tulee rekisterinpitäjän nimittää tietosuojavastaava. Tietosuojavastaava voi olla työsuhteessa tai palvelusopimuksen perusteella

nimitetty ja useampi kalatalousalue voivat nimittää yhteisen tietosuojavastaavan. Tietosuojavastaavaa nimitettäessä otetaan huomioon henkilön ammattipätevyys ja erityisesti asiantuntemus tietosuojalainsäädännöstä sekä valmiudet suorittaa tietosuoja-asetuksen mukaiset tehtävät. Tietosuojavastaavan yhteystiedot on julkaistava ja ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Tietosuojavastaavan asema

Rekisterinpitäjän on varmistettava, että tietosuojavastaava otetaan asianmukaisesti ja riittävän ajoissa mukaan kaikkien henkilötietojen suojaa koskevien kysymysten käsittelyyn. Tietosuojavastaavalla on oltava pääsy henkilötietoihin ja niiden käsittelytoimiin. Rekisterinpitäjän on mm. resursseja antamalla tuettava tietosuojavastaavaa tämän laillisten tehtävien suorittamisessa.

Tietosuojavastaava raportoi suoraan rekisterinpitäjän ylimmälle johdolle. Rekisteröidyt voivat ottaa yhteyttä tietosuojavastaavaan asioissa, jotka liittyvät heidän henkilötietojensa käsittelyyn ja tietosuoja-asetukseen perustuvien oikeuksiensa käyttöön. Tietosuojavastaavaa sitoo hänen tehtäviensä suorittamista koskeva salassapitovelvollisuus.

Tietosuojavastaavan tehtävät

Tietosuojavastaava antaa rekisterinpitäjälle sekä henkilötietoja käsitteleville työntekijöille tietoja ja neuvoja lainmukaiseen henkilötietojen käsittelyyn, seuraa, että noudatetaan henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä ja että menettelyt, vastuunjaot ja henkilöstön osaaminen ovat riittäviä, tekee yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa ja toimii valvontaviranomaisen yhteishenkilönä.